

Samenvatting

Ondernemend Limburg – een samenwerkingsverband tussen de LWV, MKB-Limburg en de LLTB - heeft op verzoek van LED een aanpak ontwikkeld om de groei en innovatie van het (Zuid)-Limburgse MKB sterk aan te jagen omdat deze achterblijft. Groei en ontwikkeling van het MKB draagt bij aan meer werkgelegenheid, meer carrièreperspectieven voor jongeren en de leefbaarheid in het algemeen. De MKB-aanpak bestaat uit een platform waar alle informatie en ondersteuningsmogelijkheden bijeenkomen en support wordt geleverd.

De Stichting LVO, SVO|PL, Dacapo College, Arcus College en ROC Leeuwenborgh hebben samen een uitvoeringsprogramma ontwikkeld voor het Technisch Beroeps Onderwijs Zuid-Limburg. Dit om enerzijds tegemoet te komen aan de groeiende vraag aan technisch personeel en anderzijds de mogelijkheid om dit onderwijs te blijven bekostigen. Dit leidt tot een aanbod van het onderwijs in doorlopende vmbo-leerlijnen in de vakmanschapsroute (vmbo basis/kader naar het mbo) en in de technologieroute (vmbo gl/tl, mavo, havo naar het mbo). Deze onderwijsroutes worden in heel Zuid-Limburg op dezelfde manier opgezet en ingericht. Met de uitvoering is al gestart.

Voor beide programma's is een bijdrage van LED gevraagd. Conform de statuten van de Stichting LED dienen de afzonderlijke colleges van Sittard-Geleen en Maastricht schriftelijk goedkeuring te verlenen als de bijdrage van de stichting meer bedraagt dan €100.000,- De gemeente Heerlen besluit apart over deelname.

Beslispunten

In te stemmen met een een voorgenomen besluit van een bijdrage van 300.000,- van LED aan het project "integrale MKB aanpak" voor 2018 onder de volgende voorwaarden:

- dat het nieuwe stichtingsbestuur van LED een besluit neemt over de bijdrage van €300.000 in 2019 op basis van een evaluatie waarin ook een verdienmodel van het supportproces wordt meegenomen;
- dat de gemeente Sittard-Geleen eveneens instemt
- dat de gemeente Heerlen €81.601,- bijdraagt
- dat de provincie Limburg minimaal een gelijkelijk bedrag als LED - €300.000,- per jaar voor de uitvoering van het project investeert

- dat voor de uitvoering van het project een aanbesteding plaatsvindt en de uurtarieven voor tijdelijke consultants gemaximeerd worden tot een uurtarief van €85,- . Bij zeer specialistische inhuur van korte duur (maximaal drie maanden) kan bij uitzondering een uurtarief van maximaal €125,- per uur toegekend worden.
- dat Ondernemend Limburg een definitief aangepast projectplan en - begroting aanlevert waarin de triple helix aanpak – in het bijzonder een concretisering van de afspraken met de onderwijsinstellingen nader zijn uitgewerkt en de kosten van de online frontdesks zijn meegenomen;
- dat er nadere afspraken worden gemaakt over de sturing op en monitoring van het project – op basis van de nieuw te maken afspraken op het gebied van economische samenwerking Zuid-Limburg.

In te stemmen met een voorgenomen besluit van LED om in 2018 een bijdrage toe te kennen van €100.000,- voor de 2de fase van het uitvoeringsprogramma ontwikkeld voor het Technisch Beroeps Onderwijs Zuid-Limburg onder de volgende voorwaarden:

- dat de gemeente Sittard-Geleen eveneens instemt
- dat de gemeente Heerlen €50.000 bijdraagt;
- De onderwijsinstellingen Da Capo, LVO, SVO|PL, Leeuwenborgh en Arcus in hun onderlinge samenwerking en aanpak (TOZL) zich eveneens verhouden tot de integrale MKB aanpak.
- De onderwijspartners de “TOZL aanpak” verkennen binnen andere beroepssectoren (zorg, horeca, customer service).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 13-03-2018:

Conform.

1. Aanleiding

Op 22 november 2017 is het uitvoeringsplan voor een integrale MKB aanpak van Ondernemend Limburg in de bestuursvergadering van LED besproken. Voor de realisatie van deze aanpak wordt van LED een bijdrage van €600.000- gevraagd. Daarvan is € 500.000- voor de aanpak MKB en € 100.000,- voor het organiseren van versnellingstafels. Voordat de bouwfase van het project kan beginnen, moet er zekerheid zijn over de financiering van het totale project.

Het Techniekpact onderwijs Zuid-Limburg (TOZL) heeft in het kader van de subsidie bevordering van de economie en concurrentiekracht een aanvraag ingediend bij de provincie Limburg voor het Techniek Onderwijs Zuid-Limburg voor de tweede fase, nadat een eerste fase succesvol is afgerond. Voor de tweede fase is eveneens een bijdrage van LED gevraagd.

Conform de statuten van de Stichting LED dienen de afzonderlijke colleges van Sittard-Geleen en Maastricht schriftelijk goedkeuring te verlenen als de bijdrage van de stichting LED meer bedraagt dan €100.000,-, Dat is voor beide projecten het geval. De gemeente Heerlen is eind 2016 uit LED getreden, vandaar dat hiervoor een apart collegebesluit en eigen bijdragen is gevraagd. Omdat voorjaar 2018 een nieuw bestuur LED aantreedt en deze de begroting voor 2019 e.v. zal moeten vaststellen, zal het LED-bestuur alleen over bijdragen van 2018 een besluit kunnen nemen.

Context

mb

De Limburgse economie kent een positieve ontwikkeling. Echter de innovatie van het (Zuid)-Limburgse MKB blijft achter op het landelijk gemiddelde en bijdrage aan het Bruto Regionaal Product is gedaald (Public Result 2017/CBS). Dit, terwijl groei en ontwikkeling van het MKB bijdraagt aan meer werkgelegenheid, meer carrièreperspectieven voor jongeren en de leefbaarheid in het algemeen. Aangezien er wel de indruk bestaat dat er groeipotentie is van het huidige Limburgse MKB maar tijd, geld, kennis en kunde ontbreekt om te innoveren is een aanpak hiervoor vanuit LED aangejaagd. Dit heeft geleid tot een position paper vastgesteld in het bestuur van LED medio 2017 met een aantal uitgangspunten voor een aanpak.

Ondernemend Limburg heeft daarop in oktober 2017 een voorstel verder ontwikkeld onder de noemer "integrale MKB aanpak". Deze aanpak bestaat uit een project van twee en een half jaar dat gericht is op een platform waar alle informatie en ondersteuningsmogelijkheden bijeenkomen waarmee ondernemers geholpen kunnen worden om hun ambitie te vertalen in concrete (financierbare) bedrijfsplannen. Een ondersteuning die in deze vorm nu niet of nauwelijks voor ondernemers beschikbaar is.

Ondernemend Limburg is een samenwerkingsverband tussen de LWV, MKB-Limburg en de LLTB. Voor de uitwerking is in de verschillende fases intensief contact geweest met andere betrokken partijen zoals de Provincie Limburg, LIOF, Kamer van Koophandel, Keyport 2020 en een aantal banken zoals de Rabobank, die elk op hun eigen wijze een deelname en of bijdrage hebben toegezegd, in kind en of financieel, maar in een aantal gevallen nog tot formele besluitvorming moeten overgaan.

De discussie over de overgang naar een nieuwe bestuurlijk construct van LED in dezelfde periode, leidt ertoe dat het commitment van de betrokken gemeenten absoluut noodzakelijk is om de finale besluitvorming van integrale MKB aanpak ook bij deze partijen te kunnen afronden. Voordat de bouwfase van het project kan beginnen, moet er zekerheid zijn over de financiering van het totale project.

De integrale MKB aanpak is gericht op samenwerking met en verbinden van bestaande initiatieven en een offline en een online platform. Onderdelen van het offline platform zijn een frontdesk van reeds bestaande partijen, intensieve begeleiding (support proces) en masterclasses/versnellingsafels. De frontdesks (inclusief de gemeentelijke bcp's) hebben een belangrijke rol als fysiek loket voor ondernemers, scouting van ondernemers en doorverwijsfunctie. Het support proces wordt bemenst met zeer ervaren consultants en biedt een toegevoegde waarde aan het verhogen van het aantal realiseerbare bedrijfsplannen t.b.v. groei en/of innovatie. Deze dienstverlening is vanwege het mobiliserende karakter in principe gratis. Mogelijk moet zelfs eerst bewustwording bij deze ondernemers worden gecreëerd dat het realiseren van groei en/of innovatiebehoefte voor deze ondernemer belangrijk is. Indien ondernemers tijdens het support proces ondersteuning nodig hebben van andere, externe (commerciële) partijen dan dient de ondernemer dit altijd zelf te financieren.

Onderdelen van het digitale platform zijn functionaliteiten die inzicht bieden in bijvoorbeeld best practices; advies vragen van derden die op het platform zijn aangesloten; relevante informatie over kennis en partners (community). Dit platform is als het ware een online informatiebalie.

Ondernemend Limburg is "eigenaar" van de MKB-aanpak en is verantwoordelijk voor de financiering, positionering en uitvoering van de aanpak. Hoewel het vooral een virtuele aanpak is, wordt de overall uitvoering bij voorkeur ondergebracht bij het LIOF. Besluitvorming hierover is afhankelijk van finale besluitvorming van de aandeelhouders, waaronder provincie Limburg. Indien dit niet mogelijk is, zal de uitvoeringsorganisatie door ondernemend Limburg zelf worden uitgevoerd. In principe is geen aparte huisvesting noodzakelijk.

De indicatieve begroting omvat de kosten van de reeds uitgevoerde uitvoeringsplanfase 1, de bouwfase 2, de pilotfase en de uitrol. In de begroting wordt uitgegaan van een totale financieringsbehoefte van € 2,2 mln: €325.000 voor de besluitvorming en bouwfase; €268.000 voor projectcoördinatie en officemanagement en €1.641.000 voor het support proces. De kosten zitten voornamelijk in de personeelskosten op projectbasis voor de projectleider, MKB-consultants en Officemanager.

TOZL

Zuid Limburg heeft te maken met een vergrijzing van de beroepsbevolking, terwijl er sprake is van een groei van het aantal technische functies bij het bedrijfsleven. Bovendien ontstaat onder invloed van de voortschrijdende technologie een vraag naar nieuwe competenties, waarvoor nu nog onvoldoende wordt opgeleid. Daarbij wordt het voorbereidend technisch onderwijs middelbaar beroepsonderwijs in Zuid-Limburg ernstig bedreigd als gevolg van krimp in studenten. Bovendien zijn vakopleidingen kostbaar en is de overheidsbekostiging niet kostendekkend. Er is sprake van toekomstige personeelstekorten in de techniekbranche en van een (toenemende) mismatch op de Zuid-Limburgse arbeidsmarkt. Stichting LVO, SVO|PL, Arcus College en ROC Leeuwenborgh hebben sinds 2013 de handen ineengeslagen om het tij te keren. Het onderwijs wil kwalitatief hoogwaardige, innovatieve (toekomst)bestendige opleidingen realiseren die optimaal afgestemd zijn op het regionale bedrijfsleven. Deze opleidingen trekken in een situatie van krimp en afnemende belangstelling voor techniek meer jongeren voor het techniekonderwijs en leveren een hoog diplomarendement (minder uitval) op.

De doelstellingen van het project zijn:

- In stand houden breed aanbod technische opleidingen
- Verhoging van de instroom, uitstroom en doorstroom van de leerlingen (doorlopend)
- Verbetering van de aansluiting van het onderwijs aanbod op de vraag van het bedrijfsleven

Dit wordt bereikt door het aanbieden van onderwijs in twee doorlopende vmbo-mbo leerlijnen: de vakmanschaproute en de technologie route. Deze onderwijsroutes worden in heel Zuid-Limburg op een gelijkvormige wijze ingericht.

2. Gewenste situatie

MKB

Na formele besluitvorming over het project integrale MKB aanpak van de diverse partijen kan gestart worden met de bouwfase van het project en de benodigde governance structuur. Dit laatste is mede afhankelijk van de besluitvorming van de overige partijen en de inrichting van het nieuwe bestuurlijke construct van LED. Hiervoor zal in overleg met de projectleider een werkbaar en passend voorstel worden ontwikkeld.

Geschat wordt dat de bouwfase circa 3 maanden duurt. Dan volgt een pilot fase van 6 maanden en voor het breed toepassen van de MKB-aanpak (brede uitrol) is minimaal een periode van 18 maanden noodzakelijk.

Na 1 jaar volgt een eerste evaluatie waarin vooral wordt gekeken of het mogelijk is voor het support proces (middels een bijdrage van de ondernemer) een verdienmodel te ontwikkelen. Na twee en een half jaar zal een evaluatie plaatsvinden over de behaalde resultaten en de gevolgde methodiek. Uitgangspunt is dat binnen deze twee en een half jaar de volgende resultaten zijn behaald:

- De toegevoegde waarde van het MKB is harder gegroeid dan het landelijk gemiddelde;
- Er zijn 100 financierbare bedrijfsplannen gerealiseerd;
- Er is beter inzicht in problemen en vragen van MKB'ers over innovatie en initiatieven die bijdragen aan meer innovatie bij MKB ondernemers

TOZL

Voor de uitvoering van het programma TOZL is een transitieteam reeds aan de slag onder leiding van kwartiermakers van het VMBO en het MBO. Daarnaast worden er klankbordgroepen ingericht en vindt regelmatig afstemming plaats met het bedrijfsleven en overheden.

Uitgangspunt van TOZL is dat een financieel en operationeel duurzaam ingericht techniek onderwijs Zuid-Limburg, waarbij het onderwijs is afgestemd op de vraag van het bedrijfsleven en de verwachte instroom van leerlingen – ook rekening houdend met de krimp in de regio. Dit om voor de lange termijn goed techniekonderwijs voor de regio te borgen. Op deze manier worden barrières op de economische groei in de regio geslecht en leerlingen en bedrijfsleven juist weer een lonkend perspectief geboden. Gemeenten roepen de onderwijsinstellingen op voortdurend de verbinding te zoeken met het MKB en ook werk te gaan maken van de herinrichting VMBO-MBO-bedrijfsleven binnen de andere beroepssectoren waar vergelijkbare problematiek bestaat: Zuid-Limburg op weg dus ook naar vakcolleges in de zorg, logistiek, horeca, customer services.

.

Aan het einde van de projectperiode fase 2 (2019) zullen de volgende resultaten zijn opgeleverd:

- 5 vakmanschaproutes

- 2 technologieroutes
- Partnerships met het MKB en in de sectoren Bouw, procestechologie, Maintenance en Mobility

3. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Beide projecten moeten bijdragen aan een duurzame economische groei.

4. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

5. Personeel en organisatie

Voor de integrale MKB aanpak dienen de huidige activiteiten van de bedrijvencontactcentra van de gemeenten Sittard-Geleen en Maastricht zijn geïnventariseerd evenals de eventuele extra werkzaamheden voor de MKB aanpak. Daaruit komt naar voren dat dit geen extra activiteiten tot gevolg heeft, maar dat door de aansluiting op het Online digitaal platform de bedrijvencontactcentra de mogelijkheid krijgen hun huidige kwaliteit van de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren.

6. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

7. Financiën

MKB

Het huidige projectplan voor de integrale MKB aanpak is begroot op €2,2 mln. Meerdere partijen zijn in verschillende fasen gevraagd voor een bijdrage financieel of in kind. De gemeenten van Zuid-Limburg is gevraagd dit te doen via en door hun bijdrage aan LED middels een brief waarin een bedrag van €600.000 is gevraagd. De gemeente Heerlen is in 2017 uit LED getreden en is gevraagd in totaal €81.601 bij te dragen. Noord-Limburg heeft een bedrag van €281.544,-toegezegd en Midden Limburg een bedrag van €263.000,-. Deze bedragen zijn gebaseerd op de inwonertallen. Ondernemend Limburg heeft ingestemd met een bijdrage van €50.000. De provincie Limburg is gevraagd €1,1 mln bij te dragen en gaat hierover een besluit nemen op 20 maart. Ondernemend Limburg wordt na besluitvorming van deze partijen gevraagd op basis van de randvoorwaarden een nieuw aangepast projectvoorstel en begroting te maken.

TOZL

De totale projectbegroting van de TOZL 2de fase is geraamd op €2.244.800,-. De provincie Limburg heeft al ingestemd met een bijdrage €630.000. Aan LED is een bijdrage gevraagd van €150.000 in 2018. Vanwege het vertrek van de gemeente Heerlen is het voorgesteld €100.000 te financieren via LED en €50.000 separaat via de gemeente Heerlen.

Aanbestedingen

MKB

Ondernemend Limburg dient de uitvoering van het project aan te besteden. Dit zal ook als randvoorwaarde worden opgenomen.

TOZL

De aanbestedingsregels zijn eveneens van toepassing voor TOZL.

8. Participatie tot heden

MKB

De meest betrokken stakeholders zijn steeds betrokken geweest bij de totstandkoming van het plan integrale MKB aanpak . Het projectvoorstel is nog niet met betrokken raden gedeeld: aanpak van het MKB is wel een van de prioritaire thema's in het vastgestelde en gedeelde beleidsplan van de Stichting LED.

TOZL

De TOZL aanpak is met de meest betrokken stakeholders gedeeld.

9. Voorstel

In te stemmen met een een voorgenomen besluit van een bijdrage van 300.000,- van LED aan het project "integrale MKB aanpak" voor 2018 onder de volgende voorwaarden:

- dat het nieuwe stichtingsbestuur van LED een besluit neemt over de bijdrage van €300.000 in 2019 op basis van een evaluatie waarin ook een verdienmodel van het supportproces wordt meegenomen;
- dat de gemeente Sittard-Geleen eveneens instemt
- dat de gemeente Heerlen €81.601,- bijdraagt
- dat de provincie Limburg minimaal een gelijkelijk bedrag als LED - €300.000,- per jaar voor de uitvoering van het project investeert dat voor de uitvoering van het project een aanbesteding plaatsvindt en de uurtarieven voor het tijdelijke consultants gemaximeerd worden tot een uurtarief van €85,- . Bij zeer specialistische inhuur van korte duur (maximaal

drie maanden) kan bij uitzondering een uurtarief van maximaal €125,- per uur toegekend worden.

- dat Ondernemend Limburg een definitief aangepast projectplan en - begroting aanlevert waarin de triple helix aanpak – vooral een concretisering van de afspraken met de onderwijsinstellingen nader zijn uitgewerkt en de kosten van de online frontdesks zijn meegenomen;
- dat er nadere afspraken worden gemaakt over de sturing op en monitoring van het project – op basis van de nieuw te maken afspraken betreffende economische samenwerking Zuid-Limburg.

In te stemmen met een voorgenomen besluit van LED om in 2018 een bijdrage toe te kennen van €100.000,- voor de 2de fase van het uitvoeringsprogramma ontwikkeld voor het Technisch Beroeps Onderwijs Zuid-Limburg onder de volgende voorwaarden:

- dat de gemeente Sittard-Geleen eveneens instemt
- dat de gemeente Heerlen €50.000 bijdraagt;
- De onderwijsinstellingen Da Capo, LVO, SVO|PL, Leeuwenborgh en Arcus in hun onderlinge samenwerking en aanpak (TOZL) zich eveneens verhouden tot de integrale MKB aanpak.
- De onderwijspartners de “TOZL aanpak” verkennen binnen andere beroepssectoren (zorg, horeca, customer service).

10. Uitvoering, evaluatie en vervolg

(zie 3)